

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS mane discutienda in Scholis Medicorum, die Martis vigesimo-octavo mensis Martii, Anno Domini M. DCC. LII.

M. CAMILLO FALCONET, Salubris Consilii Regii Socio, è Regiâ Inscriptionum & Numismatum Academiâ, Doctore Medico, Præside.

An legitimæ vulnerum suppurationi promovendæ cortex Peruvianus?

I.

NATURAM esse morborum medicatricem jam dudùm agnoverat Hippocrates; nullumque vulgatius est axioma apud antiquiores Medicinæ magistros. Quantis autem viribus tam salutares præstet effectus ex suppurationis opere pulcherrimè patet: nihil enim aliud est quàm Naturæ conamen ad ejicienda omnia illa vitali fluidorum motui prorsùs inepta, quæ in vulneribus, in ulceribus & in diæresibus Chirurgicis, carni farciendæ, coalituris partibus, & vasculis iterùm intertexendis, omninò obstant. Illud autem Natura perficit atterendo solidorum simul & fluidorum moleculas, ita ut penitùs resolvantur in humorem album, pinguem, tenacem, æquabilem, & minimè fœtidum qui Puris nomine donatur. Cùm leve vulnus est, ab acuto telo inflictum, & in partes sanguineis vasculis non multùm refertas, tunc absque suppuratione ad cicatricem perduci potest. Si autem amplum sit vulnus, gravis exsurgat inflammatio & carnes collisæ laceratæque sint, in Pus versæ tabescere debent, ut optimè annotavit divinus senex (*a*). In vulnere sanguis statim effluit, sed brevì contractis sectorum vasorum orificiis, fiunt obstructiones, vera oritur inflammatio, Peragitur coctio quædam materiei ruptis vasis impactæ, quæ dein sepa-

(*a*) Περὶ ἑλκῶν Sect. VI. p. 145.

ratur à vivis partibus, unà cum imperviis vaſorum finibus. Legitima ſic inſtituitur ſuppuratio, quæ quidem nonniſi à motûs vitalis actione repetenda venit.

I I.

IN oris, ſeu, ut aiunt, in labiis vulnerum, duplicis generis reperiuntur vaſa. Alia per medium ſecta hiulcis orificiis ſanguineum laticem evomunt: alia quæ integra permanſere ſauciatæ partis nutritioni conſervationique inſerviunt. Citato itaque & uberi fluxu cruentus ille humor exprimitur è vaſis ruptis; ſed poſteà inanitio quædam in ipſis ſuccedit, contrahuntur eorum oſcula, ex his repellitur ſanguis; hâc ergò ratione magis expanduntur integra vaſa in quibus viget humorum circuitus. Supprimitur tandem omnis effluxus ſivè ab hiantium orificiorum conſtrictione, ſive à compreſſione vaſorum vicinorum quæ læſionem haud acceperunt. Majori ſolito copiâ in hæc derivantur humores, turgeſcunt, diſtenduntur parietes eorum. Magno dein impetu inſurgunt corporis vires, vividiùs oſcillant vaſorum integrorum fibræ, hinc dolor, tumor, rubor & æſtus. At tunc nòn modò pars vulnerata afficitur, concuſſo enim toto ſyſtemate nerveo, corpus univerſum in conſenſum trahitur, & quaſi contremiſcit, acutaque febris excitatur. Sic itaque, ope virium illarum inſurgentium, fit coctio vera materiei impactæ vaſis ruptis indeſinenter compreſſis & quaſi attritis à vividâ arteriarum actione. Peractâ tandem, circa diem ſeptimum, ſalutari illâ concoctióne, impervia vaſorum extrema unà cum ſtagnante quâ turgent materie, reſolvuntur in liquamen ſatis ſpiſſum ſubalbicans & æquabile quod Pus vocant. Ut legitimum igitur conficiatur Pus, eadem requiritur coctio ac in febribus putridis ut appareat in urinâ ſedimentum illud leve, album, quod tam fauſti ominis eſt (*a*). Propria igitur vi ſuppurationis opus molitur Natura haud diſſimili mechaniſmo ac in febribus criſis excitatur. Hinc in magnis vulneribus legitima nunquam adeſt ſuppuratio, quin & ſimul appareant criſeos, ſive ſolutæ materiei ſigna, & potiſſimùm in urinis hypoſtaſis illa levis & alba, quæ tanquàm optimum ſignum jure ac meritò laudatur à Galeno (*b*), ubi de ſuppuratione verba facit.

(*a*) Hipp. Προγνωστικόν. Sect. II. p. 7. Edit. Foeſ.

(*b*) De Febribus Lib. I. cap. 7.

I I I.

PUS itaque non efformatur extra vaſa; ſanguis in cavitate quâdam effuſus in Pus minimè convertitur, ut contendunt nonnulli. Corrumpitur quidem, abitque in aliquid putridi, ſeu in tabum, cadaveroſum fœtorem olens: ſed Pus verum nullo modo perfici poteſt niſi à vi vitæ, ſeu à Naturâ ſeſe ab inerti & noxiâ ſarcinâ expediente quâ gravatur pars, cicatricique obſiſtitur. Contrarium tamen ſequi libenter crederetur ex illâ Hippocratis ſententiâ: (*a*) *ſi in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari.* Verùm fidæ illud repugnare obſervationi optimè annotavit expertiſſimus Galenus, Hippocratemque haud propriè ſuppurationis verbum hìc accepiſſe, ſed tantum pro converſione in ſaniem, aut pro ſanguinis quâdam depravatione. Alibi verò (*b*) ſuppurationem à putredine vix diſcernere videretur divinus ſenex, ubi carnes contuſas neceſſariò putreſcere affirmat. Sed probè hìc adhuc attendendum cum Galeno quod duplex putredinis genus admittebat, alterum, vincente Naturâ, alterum verò, devictâ; ita ut, loco citato, per putredinem intelligenda ſit tantùm depravatarum partium degeneratio quædam, ſeu coctio neceſſaria ut à partibus ſanis, victrice Naturâ, ſeparari queant. Si igitur vires vitales, quæ in ſuppurationis opere tanta præſtant, imbecilliores deprehendantur, eas profectò adjuvare vel ſollicitare valet medicamentum roborans; ſi è contrariò validiores, vehementiori earum impetui reprimendo, haud impar eſſe idem remedii genus experientiâ duce comprobandum eſt.

(*a*) Aph. 20. Sect. IV.

(*b*) Περὶ ἑλκῶν. Sect. VI. p. 145.

I V.

HAUD rarò accidit vulneratum, aut operationem Chirurgicam expertum, cachecticum eſſe, & adeò imbecillem ut alimentorum nonniſi prava fiat digeſtio, hæmatoſiſque omninò imperfecta. Hinc Pus minimè laudabile generatur, ſed ichoroſum, tenue, acre, corroſivum; vulnus carne ſpongioſâ ſordeſcit, contabeſcit; febri hecticâ corripitur æger, exhauſtuſque tandem de vitâ periclitatur. Hoc in caſu fruſtrà Unguentorum, Topicorumque genus omne adhibebit Chirurgi diligentia. Tantis malis obviam ire Medici munus eſt. Salutarem hunc attinget ſcopum ſi fibris laxioribus tonum conciliet, ſi corpori robur addat, vireſque redintegret, ut ritè functiones exerceri queant. Nihil autem certiùs ad hæc conducere valebit quàm cortex Peruvianus, cujus vires, in his adimplendis indicationibus, jam toties apud Medicorum orbem celebratæ fuerunt. Hâc potiſſimùm ratione, in gangrænâ, cæteris medicamentis internis (*a*) palmam præripit, ut patet variis experimentis & obſervationibus Medicorum præſertim Edinburgenſium; quæ quidem inconcuſſa manent, invitis inanibus illis quæ nuper objecit Anglus aliunde haud incelebris nomine *Sharp* (*b*). Cùm hæc probè noviſſet Clar. *Monroo*, corticem illum inſignem in variolis mali generis adhibere non dubitavit, ubi puſtulæ vix ad ſuppurationem perduci poſſe videbantur, aderantque petechiæ, aut exanthemata, quæ gangrænæ metum incutiebant. Hujus autem medicaminis uſu, tenuis veſicularum ſanies in Pus legitimum (*c*) vertebatur, ac petechiæ malignæ paulatìm evaneſcebant. Tam felices habuit eventus ut brevì apud Medicos complures methodus illa non ſine magno plauſu excepta fuerit. Pari cum ſucceſſu præſcriptum fuit kina-kina, ut promoveretur ſuppuratio, poſt magnas operationes Chirurgicas, artuum amputationes v. g. Lithotomiam, Bubonocelen, Hydrocelen, &c. Quàm eximios præſtet effectus in ſclopetorum vulneribus variæ teſtantur obſervationes (*d*). Juvenis cujus ictu ſclopeti graviſſimè ſauciati fuerant pulmones, (*e*) ingenti quantitate Puris fœtidi excretâ per tres annos & ampliùs, diuturno lactis & Peruviani corticis uſu curatus fuit. *

(*a*) Vid. Molinelli, Inſt. Bonon. Tom. II. Part. I, p. 196.

(*b*) Recherches critiq. ſur l'état préſ. de la Chirurg. p. 320.

(*c*) Médical Eſſais, Tom. V. pag. 98.

(*d*) Vid. Ranby, on Gun-Shot Wounds p. 72.

(*e*) Philoſophical Tranſactions n°. 474. Art. V.

Verùm ſi in juvene robuſto, poſt inſtitutam operationem Chirurgicam, vehemens oriatur inflammatio, febre, vigiliis, ſiti, doloribus &c. ſtipata, nulla ob orgaſmum fit ſuppuratio, timendiquè locus eſt ne gangræna vulneratas partes invadat, præſertim ubi maximè contuſæ, dilaceratæque ſunt, ut v. g. in calculi ſectione per magnum, ut vocant, apparatum fieri conſuevit. Sanguinem tunc mitti jubet Medicus pro ægri viribus, varia antiphlogiſtica præſcribit, cum tenuiori diætâ ex vegetabilibus potiſſimùm depromptâ; ſed fauſto cum ſucceſſu exhibetur, uno & eodem tempore, Peruvianus cortex, cui etiam addi poſſunt medicamenta quædam temperantia, quæ vehementiores motus reprimere valeant. Sic in uſum vocato cortice, per primos ſeptenarios aut novenarios dies, non adeò gravis excitatur inflammatio, promovetur coctio illa ſuppurationi omninò neceſſaria, cujus quidem coctionis nulla unquam apparent ſigna, perdurante orgaſmo, ſeu phogode ſtatu.

* In laudatis autem caſibus exhibetur kina-kina ſub formâ pulveris, quartâ quâque horâ, ad ſcrupulos duos vel drachmam unam, cum conſervâ aut ſyrupo corticis aurantiorum, per duodecim dies, donec robur corpori accedat, legitimique puris notæ appareant.

V.

AT, inquies, quomodo ſalubre poſſit eſſe kina-kina in vulneribus validæ inflammationi & gangrenæ obnoxiis, ſicut & in iis ubi dejectus fibrarum tonus, vires languentes, nimiuſque lymphaticorum humorum affluxus contra-

riam curationem postulare videntur. Verùm certissimis constat observationibus corticem illum nimiam solidorum tensionem (*a*) minuere, eorumque irritationes à doloribus ortas, sicut & etiam spasmos compescere: quippè vividiorem fibrarum actionem, vehementioremque sanguinis motum reprimit, ideoque, non neglectis etiam aliis auxiliis, coctioni, suppurationique maximoperè favet. Frustrà objiceretur vim quam hìc cortici nostro tribuimus, minùs bene congruere cum specificâ virtute, quà tam efficaciter febres intermittentes debellare valet: harum enim curationi magis forsan conducit, vasculorum spasmos constrictionesque resolvendo, quam humoribus fluiditatem, solidisque *vibratilitatem* conciliando. Hucusque, solâ ferè experientiâ duce, de plerorumque medicaminum viribus judicare nobis datum fuit (*b*): mechanismus autem, quo in œconomiam animalem suos edant effectus, tam opacis latet plerumque tenebris obvolutus, ut vix de his aliquid certi pronunciari queat. In altero verò statu, kinakina laxiora solida ad pristinum tonum restituit, blandum circuitûs motum humoribus impertit, secretiones promovet, dejectas vires refocillat, corpusque imbecille & cachecticum adeò corroborat, ut pus ritè perfici possit. Aliquoties tamen accidit ægrum tam debilem esse, aut humores adeò spissos & tenaces, ut cortex à primis viis in sanguinem vix perduci queat. Tunc prudentis est Medici remedia quædam incisiva, aperientia, simul præscribere, quæ kinækinæ in secundas vias transmissionem, ipsiusque per totum corpus distributionem adjuvare valeant. His igitur rationibus & experimentis freti concludere non dubitamus.

(*a*) V. inter alia, Sydenham opera pag. 412. edit. Lugdun. Bat.

(*b*) Vid. Langrish, Expériences sur les effets du Laurier-cérise.

Ergò legitimæ vulnerum suppurationi promovendæ cortex Peruvianus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus Chevalier.	*M. Jacobus Verdelhan des Moles, Scholarum Professor.*	*M. Paulus-Jacobus Malouin, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, & Regius Librorum Chemicorum Censor.*
M. Franciscus Bernard.	*M. Claudius Person.*	*M. Joannes-Baptista Boyer, Regii Ordinis Sancti Michaelis Eques, Regis Consiliarius Medicus in Supremo Senatu ac in Præfecturâ Parisiensi, Censor Regius, & Regiæ Societatis Londinensis Socius.*
M. Joannes le Thieullier, Chirurgiæ Gallico idiomate Professor.	*M. Ludovicus-Renatus Desbois.*	*M. Bernardus de Jussieu, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinensis Socius, & in Horto Regio Botanices Prodemonstrator.*

Proponebat Parisiis LUDOVICUS-ANNA LAVIROTTE, Æduensis, Doctor Medicus Monspeliensis, Regius Librorum Censor, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor, A. R. S. H. 1752, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1752.